

Hans Malmgrens symaskinsaffär - 1

Hans Malmgrens symaskinsaffär

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Februol.
Mash.
(Bm.)

Anvisning till begagnande

af

Stål-Symaskinen "VEGA"

från

Mekanikus Hans Malmgrens Symaskinsaffär,
Malmö.

Att olja maskinen. Vid jemnt begagnande bör maskinen 3 gånger om dagen smörjas med olja. De på maskinen befintliga små hålen äro oljehål och leda till de ställen, der smörjning behöfves.

På maskinens öfre del finnas 13 ställen att olja, nemligen hålen på öfre delen af armen, (öfver och under fabriksmärket), nålstängen, pressarstängen ofvanom lyftaren, bakre delen af trådtilldragaren, hålen bredvid styngplåten, bakre delen af skyttelbäraren, hålet i spolapparaten, hålet bredvid nålstängen, för smöjning af hjertat och rullen. Spolens båda spetsar smörjes något. (På maskiner med koppling smörjes i hålet på hjulet.)

På maskinens undre del finnas 9 ställen att smörja. Sedan man afkastat drifremmen från det under bordet varande drifhjulet, smörjes vefven till höger, hvars axel går upp till armen, matarstängen, centrumen, vefstaken vid båda ändarne. På maskinens ställning smörjes: drifhjulets axel vid båda ändarne, öfre och nedre delen af vefstaken samt trampans båda ändar, der den rör sig på spetsarne. Är maskinen oljad, uttager man skytteln och låter den hastigt arbeta ett ögonblick, hvarefter all öfverflödigt olja borttorkas, i synnerhet under nålstängen och pressarstängen. Går maskinen ändock tungt, förmodas att någon del ej har blifvit behörigen oljad. Deremot om maskinen går tungt, *sedan den stått obegagnad en längre tid*, användes på ofvannämnda ställen litet Vegaolja, och låter man sedermera maskinen hastigt arbeta ett ögonblick, hvarefter den får rentorkas och åter oljas.

Maskinens rörelse. För att sätta maskinen riktigt i rörelse, placerar man fötterna så på trampa, att hålfoten kommer midt öfver trampa, så att hålen och främre delen af foten verkar likformigt vid trampans rörelse; svänghjulet 34 vrides der-vid *åt den arbetande personen*. Det är nödvändigt att lära sig trampa jemnt för att få en vacker söm.

Nålens insättande. Man lossar med skrufmejseln skrufven och ställer nålstängen på den högsta punkten, träder en hvit tråd genom ögat på nålen och vänder sedan den långa fördjupningen åt sig, den korta åt skytteln till, medan den hvita tråden ligger tvärs öfver maskinen. Härpå låter man nålens spets något intränga i det på styngplåten befintliga hålet, under det nålens gröfre ända bringas mellan klämmaren och nålstängen. Derefter håller man med två af venstra handens fingrar tråden i rak riktning ifrån sig, hvarigenom nålsögat kommer att stå i lika höjd med styngplåtens yta. Sedan vrider man med högra handen svänghjulet så, att det lilla märket på nålstågens öfre del kommer att stå jemnt med armens yta, och nålen derigenom får sin riktiga ställ-

ning, hvarefter skrufven tillskrufvas. Det bör iakttagas, att nålen skall gå in i styngplåtens hål utan att vidröra någon sida; skulle detta ej vara fallet, böjer man med fingret något på den, tills den kommer i sin rätta ställning.

Spolning. Först uttages spolen ur skytteln, derefter trädes sytråden genom öglan på rembeskyddet, föres nedåt och lägges omkring den på spolapparats framsida befintliga jertråden, som förenar de båda hornen på spolapparaten. Dervid iakttages, att sytråden går ned på framsidan (yttersidan) och upp på insidan om jertråden samt att den föres upp till höger om den från öglan nedåtgående sytråden. Den lägges derefter ett halft hvarf omkring denna nedåtgående tråd och trädes sedan genom hålet i den ena messingsbrickan på spolen. Denna insättes i apparaten på så sätt, att ändan af sytråden fastklämmas mellan messingsbrickan och den runda jernskifvan på spolapparaten, hvilken apparat derefter tryckes upp mot maskinens svänghjul. Innan man börjar trampningen bör iakttagas, att trådrullen vrides så mycket tillbaka att tråden blifver spänd. Då spolen är full, afkopplar apparaten sig sjelf. När gummiringen blifvit något sliten, så att apparaten ej mera vill göra tjänst, lossas muttern på rembeskyddet och skrufven vrides något med skrufmejseln, så att gummiringen kommer närmare svänghjulet, hvarefter muttern åter tilldrages. Då ny gummiring påsättes bör skrufven återföras i sitt första läge.

Skyttelns trädning. Man tager skytteln i högra handen och håller spetsen af densamma åt höger, lägger sedan spolens ända mot det lilla centrummet i skyttelns spetsiga ända, bakom hvilken en fjeder finnes och trycker derpå långsamt ned spolens andra spets, tills den knäpper till, iakttagande att denna spolspets infaller i det *centrum*, som befinner sig i skyttelns trubbiga ända, samt att tråden afvecklar sig från spolens undre sida. Härpå trädes tråden ut genom det undre långa spåret och så tillbaka inåt genom det öfre. Derefter trädes tråden genom hålet i skyttelns öfre del *närmast dess trubbiga ända* och genom så många hål, som behöfves för att få en tillräcklig spänning, men till sist *alltid genom hålet närmast skyttelns spets*, antingen uppåt eller nedåt. I det senare fallet får tråden passera ut genom det långa spåret, och i hvarje fall till slut under fjedern på skyttelns öfre yta.

Öfre trådens trädning. Trådrullen uppsättes på spindeln å maskinens arm, tråden trädes genom öglan vid framplåtens öfre del, derefter under och emellan de två runda skifvorna, som tjena till trådens spänning, sedan upp och igenom hålet i trådlyftaren, derefter ned och genom hålet i nålklämmaren och till slut genom nålens öga framifrån.

Trådarnes spänning. Är skytteln träd, känner man på spänningen medelst dragning af tråden åt den trubbiga ändan till; går tråden så hård, som den kan göra, utan att afslitas, är spänningen bra för tjockare tyg. Deremot för tunnare och mjukare tyg fordras en mindre hård spänning. För att åstadkomma en mera eller mindre hård spänning, får tråden passera genom flera eller färre hål.

Den öfre trådens spänning regleras genom skrufven ofvanpå maskinen framför nålstängen, hvilken verkar på de två runda skifvorna emellan hvilka tråden går. För att känna på tråden om den är spänd, håller man i tråden just öfver nålen och drar *densamma* nedåt, medan man vrider skrufven åt venster för hårdare och åt höger för lösare spänning; går tråden så hård, som den kan göra utan att afslitas, är spänningen bra för tjockare tyg. För tunnare tyg gälla samma regler för nålens som för skyttelns tråd.

Sömnaden. Tråden drages omkring tre tum från skytteln, hvarefter denna lägges i skyttelbäraren. Derefter drar man likaledes tre tum af öfre tråden genom nålsögat och *hållande ändan lös med venstra handen*, vrider man med högra handen svänghjulet åt sig, tills nålen har gått ned och kommit upp igen till dess högsta punkt; derefter drages nåltråden med venstra handen uppåt, då skytteltråden blir synlig i hålet af styngplåten, hvarefter densamma drages helt upp. Sedan lägges båda ändarne under pressarfoten åt venster. Tyget, som skall sys, lägges nu under pressarfoten, och denna släppes ned med lyftaren, så att mataren (tänderna) kan skjuta tyget fram, hvarefter

maskinen sättes i rörelse, framför allt iakttagande *att svänghjulet vrider sig åt den arbetande personen*. Sedan några styng äro sydda, stoppas maskinen och undersökes först styngen. Visa sig på afviga sidan små öglor, då är öfre spänningen för lös, hvardan spänningen får ökas medelst skrufven. Visar sig deremot att den öfre tråden ligger jemn på tygets yta, är öfre spänningen för hård, och skrufven får vridas tillbaka. Spänningen bör alltid vara reglerad så, att stygnen blir lika på båda sidor af tyget.

Skytteln upptagande ur maskinen bör ske försigtigt, så att fjedern på skytteln ej skadas.

Stygnregleringen. Vid maskinens högra sida och vid armens nedra del finnes en knappskruf, som tjenar till reglering af stygnens storlek. För att få stygnen större, lossas skrufven något och skjutes åt höger, och för att få dem mindre åt venster, hvarefter den alltid godt fastskruvas.

Allmänna regler. Uti nålstången finnes en regleringsskruf med mutter, hvilken skruf är gängad ned i dess öfre del. Skulle denna blifva rubbad, är följande rätta metoden att justera den: först träder man en hvit tråd genom nålen och lägger ett stycke tunt kläde under pressarfoten, derpå vrider man svänghjulet, tills nålen sänker sig så att dess öga befinner sig vid tygets yta, hvilket den hvita tråden tydligt utvisar. Är nålen i denna ställning, skruvas skrufven ned eller upp, allt efter som nödigt är, tills den stöter på trådlyftarens öfre del (utan att trycka denne ned), hvarefter muttern nedskruvas fast mot nålstången; under det skrufven fasthållles, så att den ej medföljer muttern.

På maskinens öfversta del bredvid nålstången finnes en skruf, genom hvilket trycket af tygpressarn ökas eller minskas. Hårda och tjocka tyger fordra mera tryck än mjuka eller tunna tyger.

Stygnplåten med det större hålet begagnas, då groft tyg skall sys, hvartill grof nål och tråd användes.

Den för maskinens rörelse nödiga remmen måste alltid vara tillräckligt spänd för att vid begagnandet icke glida löst öfver hjulen. Skulle den vara för lös, öppnas de med en hake fästade ändarne, remmen vrides några hvarf omkring med ena ändan, under det att den andra fasthållles, hvarefter den hakas åter fast.

Skulle detta oaktadt remmen ännu vara för slapp, får man skära af ett stycke från dess ena ända.

Skulle vid ett längre begagnande hålen i trampan slitas något, så lossar man på muttern vid ena ändan af trampan och inskrufvar så mycket att trampan ej glappar, hvarefter muttern åter tilldrages, samma förhållande är det med stora svänghjulet.

Gratis medfölja till hvarje Salong-Symaskin: Pressarfot, Gansapparat, fin Fällvikare, Vaddérmått, Bandkantningsapparat, Snodd-inläggare, Fällvikare för gröfre tyger samt Fällsöms-apparat, ställbar Fällvikare, äfvensom följande tillbehör: 1 duss. Nålar, Oljekanna, Skrufmejsel, och 1 Lineal, 6 Spolar, extra Stygnplåt, Fjeder och

Fällvikaren. a) *För finare tyger.* Då en vanlig fäll skall börja, viker man tyget, der det skall fällas, ungefär en kvarts tum bredt, och drager med en vanlig synål en tråd igenom tygets kant, der det skall fällas rätt i vecket. Den större delen af tyget lägges nu åt venster, medan den vikna delen medelst tråden drages in i fällvikaren så långt, att nålen kan gå in i tyget, hvarefter pressaren nedsläppes och sömnaden börjar. För att åstadkomma en bredare fäll, viker man tyget en gång efter den önskade bredden, drar likaledes genom *det enkla tyget* en kvarts tum från kanten en tråd, och drar med denna tråd endast tygets kant in i fällaren, under det att den bredare delen af fällen ligger åt höger och sjelfva tyget åt venster om fällvikaren.

b) *För gröfre tyger.* Fastskruvas och användes på samma sätt som fällaren af finare tyger.

Fällsöms-apparaten. Vid fällsöm lägges båda tygen ihop, så att det undra skjuter framom det öfra så mycket, som för fällen behöfves. Begge delarne tyg sammansys på så sätt med apparaten, att det undre vikes öfver det ofvanliggande. Sedan

tyget är hopsydt, utbreder man detsamma och införes den sålunda erhållna uppstående fällen åter i apparaten, så att den nedfälls på tyget.

Gans-apparaten. Gansen föres endast genom det första hålet uti gansfoten. Skulle nålen ej noga passa midt i gansen, böjer man litet på den, tills den kommit i riktig ställning.

Snodd-apparaten. För att sy in snodder i kragar, manschetter etc. förfar man först som vanligt och drager sedan in snodden såsom vid handarbete. Sedan skrufvar man på snoddapparaten på samma sätt som fällaren. Derefter lägges tyget så under apparaten, att den nyss indragna snodden går in i den fördjupning af apparaten, som är närmast nålen, och släpper sedan ned pressaren. Vid söm af flera snodder bredvid hvarandra, kommer den sist sydda i den andra fördjupningen, men den som skall sys alltid i apparatens första fördjupning.

Rynk-apparaten. Tyget, som skall rynkas, lägger man inunder apparaten direkt på tänderna af mataren och remsan införes i apparatens inskränning. För att få rynkorna mer eller mindre täta får man förändra styngens storlek samt pressarens tryck.

Ett enkelt stycke tyg rynkas utan apparat; man bör då endast hafva en lös spänning på öfre tråden och stora styng, så att på afviga sidan bildas små öglor; sedan rynkas tyget ihop på undre tråden såsom vid handarbete.

Bandkantningsapparaten. Vid begagnandet af denna drages bandet först genom de två krokarne som tjena till att hålla det fast. Derefter rättas båda krokarne, så att bandet går igenom, både uppe och nere lika bredt, hvarefter krokarne med den på apparaten befintliga skrufven fastskrufvas. Sedan lägges apparaten på maskinen, i det dess lilla uppstående krok fasthakas på pressarfoten, hvarjemte iakttages, att nålen går ned i den därför bestämda utskärningen och genom bandets kant, hvarefter apparaten med en eller två skrufvar fastskrufvas.

Vaddermåttet. Begagnas vid vadderingsar på så sätt, att ståltråden går i den näst förut stickade sömmen, hvarigenom stickningen blir rak och afståndet lika.

Fällvikare för fällar af olika bredd. Denna apparat fastskrufvas med linealskrufven på maskinplåten i likhet med linealen. Fällvikarens öfre del försedd med en skala, är flyttbar sedan den derå befintliga skrufven, som sitter närmast arbetaren, blifvit lossad; den lilla spetsen utvisar på skalans siffror fällens bredd. Står visaren på n:r 1, blir fällen smalast, och står den på n:r 10 bredast.

Patent-Sjelfspolapparaten

med sjelfverkande utryckning.

Den nya sjelfspolapparaten uppfyller alla fordringar med jämförelsevis enkla medel, hvilka lätt kunna öfverses och hållas i ordning. Dess användande medför följande speciella fördelar mot vanliga spolapparater.

1. Tråden bringas i regelbundna hvarf på spolen, hvarigenom vid syendet trådspänningen blir jemnare och en vacker söm uppnås.
2. Spolen innehåller betydligt mera tråd (c:a 25 %). Spolningen behöfver ej någon särskild föregående öfning.
3. Sjelfspolapparaten behöfver, en gång inriktad, ej någon särskild uppmärksamhet, så att man till och med under sömnaden kan påspola tråden.